

Βασισμένη στην ομώνυμη νουβέλα του Erich Maria Remarque, ο συμπατριώτης του Edward Berger

έρχεται 104 χρονιά μετά το πέρας του Μεγάλου Πολέμου και 93 ύστερα από την κυκλοφορία της νουβέλας, να προσθέσει ένα αντιμιλιταριστικό κινηματογραφικό έπος.

Μπορεί κάποιος να ισχυριστεί ότι υπάρχουν στιγμές και πλάνα που μιμείται τη λατρεία του Terrence

Malick

για τη μεγαλειώδη απεικόνιση της φύσης (

Bablands

&

A

Hidden

Life

). Μπορεί επίσης να τεθεί ότι έλκεται από την ωμότητα και την αμεσότητα της καταγραφής της βίας στο πεδίο της μάχης που έχει προηγηθεί από τον

Steven

Spielberg

(

Saving

private

Ryan

), ή ακόμα το συνδυασμό αυτών των τόσο διαφορετικών συνθηκών, της γαλήνης της φύσης από την μια και της αδυσώπητης βίας της μάχης από την άλλη, που επιχειρεί και επιτυγχάνει επίσης

ο

T
.
Malick
(
Red
Thin
Line
& A
New
World
)
.

Ελάχιστη σημασία όμως έχει είτε είναι, είτε δεν είναι έτσι. Εξάλλου πόσο πρωτοτυπία μπορεί να σηκώσει πια η 7^η Τέχνη μετά από έναν αιώνα ύπαρξης; Είναι όμως η τεχνολογία που προσφέρει πια, νέους δρόμους έκφρασης στους δημιουργούς. Οι εφαρμογές νέων τεχνολογιών παρέχουν την δυνατότητα να κάνουν το απίθανο πιθανό, το αδύνατο δυνατό και το αδιάφορο εντυπωσιακό.

Η αληθοφάνεια της σύγχρονης καταγραφής αποδυναμώνει κάπως τις παλιές παραγωγές, όσες τουλάχιστον είχαν ως ισχυρό χαρτί τα πλάνα της δράσης. Ωστόσο, κινηματογράφος δεν είναι μόνο ρεαλιστική απόδοση, συνθήκη που βεβαίως εντυπωσιάζει. Κινηματογράφος είναι κάδρο, φωτισμός, κοστούμια, μουσική υπόκρουση, μήνυμα και ερμηνείες. Ε! λοιπόν σε όλα τούτα και σε οτιδήποτε άλλο, ο E. Berger ακουμπά στο άριστα.

Όλη η αφέλεια των νέων που κατατάσσονται με ενθουσιασμό αγνοώντας τις συνθήκες, ο φανατισμός των αξιωματικών αποτέλεσμα χρόνιας προπαγάνδας, η αδιαφορία των στρατηγών απότοκο του άλλου κόσμου που βιώνουν, η βία που όσο ανακυκλώνεται τόσο γιγαντώνεται, τα δήθεν ιδανικά που για χάρη τους συμβαίνουν όλα και τελικά η ολοκληρωτική αποκτήνωση των εμπολέμων είναι τα υλικά τούτης της ζοφερής παραγωγής.

Είναι βαρύ πλήγμα για τον ανθρώπινο πολιτισμό να μην έχει τη δύναμη να αντιληφθεί, να συνειδητοποιήσει μέσα από τόσα οδυνηρά μαθήματα ότι οι πολεμικές εμπλοκές ειδικά αυτής της κλίμακας δεν έχουν ουσιαστικούς νικητές. Μόλις 21 χρόνια μετά την υπογραφή

της άνευ όρων παράδοσης της Γερμανίας στο βαγόνι στην Κομπιέν που τόσο παραστατικά αποδίδει ο σκηνοθέτης, ξεσπά ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, που είχε μεγαλύτερη διάρκεια, μεγαλύτερη έκταση και τρεις φορές περισσότερα θύματα.

Θέλοντας μάλιστα να ξεπλύνει την ντροπή, ο Αδόλφος υποχρέωσε τους Γάλλους τον Ιούνιο του '41 να υπογράψουν την παράδοσή τους στο ίδιο βαγόνι. Αυτό μάλλον θα το είχε λησμονήσει ανήμερα τα 56α γενέθλια του στα υπόγεια της καγκελαρίας λίγες μέρες πριν αυτοκτονήσει, αφού είχε αιματοκυλίσει τον πλανήτη και καταστρέψει τη χώρα του.

Η αποπνιχτική κινηματογραφική απεικόνιση εκείνων των τελευταίων ημερών του Μεγάλου Πολέμου από τον Berger, που είχε την τεράστια βοήθεια από το σύνολο των ηθοποιών του, πέρα από μια εντυπωσιακή καταγραφή των γεγονότων αποτελεί και ένα ακόμα μάθημα της ματαιότητας των πολέμων. Ακούγεται κάπως σαρκαστικά ειρωνικό τώρα που, η ανθρωπότητα το έχει τόσο ανάγκη τον 21 ο αιώνα μα ταυτόχρονα αδιαφορεί και τόσο πολύ.